

SBCH, Korad Dobfancier's Minix Baronezza (SM 1993)

Bitar – släppa – bevaka, grunden i skyddsarbetet.

Bitar - släppa - bevaka är något man kan lära hunden, oavsett om man kommer att träna skydd i framtiden eller inte. Blir skyddet inte aktuellt kan man ha det som en trevlig "lek" med hunden.

Grunden består i att lära hunden att den får bita och hålla sitt bett så länge som man rör sig och när man blir stilla skall den släppa och bevaka. För det här behöver man ingen skyddsärm utan man kan ha det här i bakhuvudet vid all lek med hunden. När hunden kampar med något (trasa, slang, bitstock eller vad det nu kan vara) så ser man till att fötterna är i rörelse och när hunden skall sluta kampa och släppa, står man stilla med fötterna. Det här är något man kan vänja hunden vid redan som liten valp. Till att börja med så leker man på detta sätt med hunden själv och när valpen blivit äldre kan leken föras över på andra personer. Så småningom kan man börja med skyddsärm.

Fördelen med att lära in leken på sig själv innan man använder andra personer, "figuranter", är att man lär känna sin hund så att man kan styra träningen på andra. Det är viktigt att man som förare tar ansvar för hundens utbildning och att välja figuranter som förstår hundens signaler framförallt i början av hundens skyddsutbildning.

De flesta hundar brukar gilla att leka men några kan vara tveksamma i början. För att uppmuntra hunden kan man undvika att stirra på den och när den bitit fast låta den dra lite på sidan om sig. För att stärka hunden kan den få vinna trasan ibland. Det är bra om hunden får vinna när den drar i trasan, inte när den ruskar. För att uppmuntra dragandet (tillämpandet) kan man gå med hunden några steg innan den vinner. När hunden är trygg i leken och håller ett fast och fullt bett kan man gå vidare med att lära den släppa.

För att få hunden att släppa sitt bett kan man lirka loss den, ganska snabbt förstår de att leken strax fortsätter. En lite äldre hund kan man kommandera loss. De flesta hundar förstår snart att leken består av flera bitar, släppa, bita, släppa osv. Hunden släpper då gärna för att den vet att den snart får ett nytt bett.

Vill man utöka leken något kan man vänta lite innan hunden får nytt bett. Många hundar bjuder då upp till fortsatt lek med en lekinvit, d.v.s. den knixar ner med frambenen. Ger man hunden nytt bett

då den gör lekinvit kommer den att upprepa detta för att få igång leken. När hunden kommit på det kan man vänta ännu något längre när hunden gör sin lekinvit. När man inte rör på sig vid lekinviten kommer hunden att upprepa rörelsen och detta sker då oftast i kombination med att den tar något steg bakåt. Låter vi då hunden få igång leken när den backar kommer hunden att prova beteendet igen. Då är grunden lagt till den utbackning vi önskar hos svenskyddshunden.

Utbackningen som ger avstånd till figuranten är bra att ha, framförallt för att få distinktare angrepp i munkorgsarbetet men även för att slippa "kladdande" på figuranten. Kladdandet kan både bestå i att hunden vill noppa i lekföremålet eller om det gäller korgen småstöta eller gnida korgen mot figuranten. Ju fortare hunden kommer ut från figuranten ju bättre.

När hunden lärt sig backa ut en bit är det bra om den ligger, sitter eller står någorlunda stilla mellan lekuppmaningarna. Det finns annars en risk att den tar till något annat för att få igång figuranten. Den kan dels börja vandra fram och tillbaka mot figuranten och då är risken att hunden uppfattar det som att den kan skrämman igång figuranten genom att hoppa fram mot den. Den kan även börja rotera runt figuranten och då få figuranten att vrida sig och därmed lyfta fötterna, och då är det ju tillåtet att börja bita. Vilken position hunden har är olika från hund till hund. En del väljer själva, andra får man som förare besluta åt för att styra upp dom och hjälpa dem att få en stadig bevakningsposition.

En del hundar backar inte så lätt, de står kvar nära "ställer" figuranten. Det kan bero på flera saker. Det kan dels vara att man inte lyckats belöna (ge bett) vid rätt tillfälle. Det kan även bero på att hunden inte har så mycket sociala bjudningar i sin repertoar eller så kan hunden vara osäker (på figurant eller i situationen) och tar till mer allvar än som är nödvändigt. Man bör lägga lite möda på att fundera över vad det kan bero på. Då kan man tillrättalägga så att hunden börjar backa. Ibland får man belöna mycket små intentioner. På några hundar kan det även fungera med att hjälpa dom att backa hjälp av en lina eller ett koppel. De hundar som ställer figuranten får man ofta genom hela livet repetera utbackningarna eftersom de gärna kryper närmare figuranten igen efter en tid.

När man startar bevakningarna kan man både lämna hunden nära figuranten eller på det avstånd man helst ser att hunden befinner sig på i förhållande till figuranten. Man kan även göra så kallade anskällningar, d.v.s. hunden får springa fram till figuranten som står stilla och därför skall hunden bromsa in och börja bevaka. En del hundar har svårt att låta bli att springa in i figuranten (de får ju dem att röra på sig då) och dem får man hjälpa i början genom att ha hunden i lina så man kan bromsa den på lämpligt avstånd. När hunden är i rätt bevakningsposition gör figuranten en förflyttning, d.v.s. så hunden får bita som belöning för att den gjort rätt..

När hunden kan bita - släppa - bevaka och göra det upprepade gånger i följd är det dags att successivt utöka avståndet mellan förare och hund. Det händer att hunden tittar efter föraren i början men det försvinner oftast. Det kan bero på flera saker t.ex. för låg motivation att bevaka, social belastning av föraren eller någon annan typ av konflikt.

Det är viktigt att ofta gå in till hunden och lämna den igen så att den vänjer sig att föraren kommer och inte slutar bevaka. Många hundar gör ofta något som inte är önskvärt i den situationen. De kan t.ex. sluta att bevaka och enbart titta på föraren och en del lämnar figuranten och möter föraren. Det här beror ofta på för stora sociala krav. Det finns även de som roterar på andra sidan figuranten så de inte kan hämtas (det blir konkurrens om leksak/skyddsärm/figurant) eller passar på att noppa tag i skyddsärmen. Tjafsandet kan bero på osäkerhet, olydnad, konflikt eller frustration över att övningen skall avbrytas. Det är därför viktigt att träna bevakningar där man kommer och går som förare och även att hunden kan bevaka oavsett vad föraren gör under tiden.

Bitar - släppa - bevaka är en bra träning på vintern liksom det är en bra övning att starta med om hunden haft ett uppehåll, och en bra övning att inleda med på nya figuranter. Med nya figuranter menar vi både för hunden och nya personer som vill prova på att vara figurant. Det är även en bra grundövning att ta till om hunden råkat bli osäker i någon annan situation i skyddsträningen.

Lycka till med träningen!